

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือเกษตรกรและครอบครัวเกษตรกรที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าทั้งหมดในตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะแกด จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Multi – stage Sampling) ดังนี้

1. เลือกอำเภอตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากอำเภอที่มีประชากรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้ามากที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 อำเภอ ได้แก่อำเภอ อำเภอคอยสะแกด
2. เลือกตำบลตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากตำบลที่มีเกษตรกรผู้ปลูกผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้ามากที่สุดในอำเภอ คอยสะแกด ได้แก่ ตำบลเทพเสด็จ มีหมู่บ้านทั้งหมด จำนวน 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านปางบง หมู่บ้านน้ำโค้ง หมู่บ้านป่าปาน หมู่บ้านแม่ดอน หมู่บ้านพงษ์ทอง หมู่บ้านดง หมู่บ้านปางไฮ และหมู่บ้านกำแพงหิน มีจำนวนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพปลูกกาแฟทั้งหมด 305 ราย
3. เลือกจำนวนตัวอย่างจากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร จำนวนร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (ไพบูลย์ 2541) และได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 153 ราย และหาขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่าง แต่ละหมู่บ้าน ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในหมู่บ้านโดยใช้สูตรที่ Nag talon ใน Chua (1984) อ้างโดย (นำชัย 2529)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วม
N = ขนาดของประชากรทั้งหมด
N₁ = ขนาดของประชากรทั้งหมดของแต่ละหมู่บ้าน
n₁ = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกในแต่ละหมู่บ้าน

4. ทำการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้งผู้เข้าร่วมกลุ่มและไม่เข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบด ในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เพื่อให้ได้เกษตรกรครบตามจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านนั้นๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องนี้ได้แก่แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close – ended question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended question) โดยได้สร้างแบบสอบถามตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยได้แบ่งสอบถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบด โดยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร และปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งได้แก่

- ข้อมูลด้านการมีประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมของเกษตรกร
- ข้อมูลด้านการมีความรู้การแปรรูปกาแฟคั่วบดและ เหตุผลประกอบในการตัดสินใจเข้าร่วม กลุ่ม ผู้ผลิตกาแฟคั่วบด

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะในการผลิตกาแฟคั่วบดของเกษตรกร

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบด โดยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร และปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งได้แก่

- ข้อมูลด้านการมีประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมของเกษตรกร
- ข้อมูลด้าน การมีความรู้การแปรรูปกาแฟคั่วบดตลอดจนข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะในการผลิตกาแฟคั่วบดของ เกษตรกร

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่ใช้เป็นเหตุผลประกอบ ในการตัดสินใจไม่เข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบด

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มที่ผลิตกาแฟคั่วบด

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรึกษาต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา(Content validity) จนมีความสมบูรณ์ที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับเกษตรกร

ผู้ปลูกกาแฟ ที่มีกลุ่มเกษตรกรผลิตกาแฟคั่วบด จำนวน 15 ชุดที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลในพื้นที่กลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิจากการใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกรในตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ที่เข้าร่วมกลุ่มและไม่เข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบด
2. ข้อมูลทุติยภูมิ จากการค้นคว้าเอกสารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ สำนักงานเกษตรอำเภอคอยสะเกิด และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารตำราจากห้องสมุด ต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รวบรวมได้ทั้งหมดจะนำมาจัดระเบียบและประมวลผล จากนั้นจะนำไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติที่เหมาะสมซึ่งได้แก่โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัย ทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package For the Social Science) ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ดังต่อไปนี้ดังต่อไปนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ใช้สถิติเชิงวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ค่า ไคสแควร์ (Chi - Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านอื่นๆ

โดยมีสูตรหาค่า ไคสแควร์(Chi - Square)

$$X^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

$$X^2 = \text{ไคสแควร์(Chi - Square)}$$

$$O = \text{ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)}$$

$$E = \text{ความถี่ที่ได้ตามทฤษฎีหรือตามที่คาดหวัง (Expected Frequency)}$$

สถานที่ดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาที่ทำงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือนคือตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ถึงเดือนมีนาคม 2550 รวมระยะเวลา 6 เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved